

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Навчальна практика зі вступу до фаху»

Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 073 Менеджмент
Освітня програма «Менеджмент»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектори курсу

Дергач Анна Вадимівна
к.держ.упр, доцент
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту
корп. 10, кім. 413

Консультації: вівторок, 3-я пара, кім. 413

Чорненка Людмила Миколаївна

к.е.н., доцент

Кафедра адміністративного менеджменту та ЗЕД

Консультації: понеділок, 3-я пара, кім. 525

Добрівська Мар'яна Володимирівна

к.е.н., старший викладач

Кафедра менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Консультації: середа, 3-я пара, кім. 314

dergach@nubip.edu.ua

chornenka_lm@nubip.edu.ua

dobrivska@nubip.edu.ua

Контактна інформація лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4582>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів у закладі вищої освіти (ЗВО), передбаченою навчальним планом спеціальності 073 «Менеджмент» і спрямована на оволодіння здобувачами вищої освіти системою професійних знань, умінь, навичок, компетенцій, отримання первинного досвіду професійної діяльності, сприяти саморозвитку студентів. Практична підготовка покликана забезпечити формування професійної здатності та рис особистості менеджера.

Метою навчальної практики зі вступу до фаху є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні, організацію навчального та виховного процесу в університеті, змістом, характером та особливостями майбутньої професії, роллю керівників різних рівнів в управлінні сучасними підприємствами, особливостями організації підготовки фахівців з менеджменту; опанувати загальні прийоми та методи прийняття управлінських рішень; ознайомитися зі змістом і завданнями управлінської діяльності.

Результатом проходження навчальної практики зі вступу до фаху є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» наступних компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

Практична підготовка студентів згідно із затвердженим навчальним планом здійснюється за принципом послідовного, безперервного отримання знань та їх впровадження, що реалізується за рахунок проходження студентами навчальної практики.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Роки	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи змісту навчальної практики зі вступу до фаху				
Тема 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Державний стандарт вищої освіти в Україні	10	Знати систему вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку	Проаналізувати: <ul style="list-style-type: none"> – систему вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку; – Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи; – ступеневість вищої освіти; – систему державних стандартів вищої освіти; – галузеві стандарти спеціальності «Менеджмент»	20
Тема 2. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО та на факультеті	10	Знати основні чинні положення, традиції, правила та структуру ЗВО.	Дослідити: <ul style="list-style-type: none"> – студентське самоврядування; – місце ЗВО у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України; – загальні відомості про ЗВО; – роль органів самоврядування студентів у ЗВО та на факультеті в організації навчального процесу, побуту та відпочинку; – організація соціальної захищеності студентів у ЗВО. Визначити: <ul style="list-style-type: none"> – місце та роль факультету в організації	15

Тема	Години	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
			навчально-виховного процесу студентів. Ознайомитися: – з історією, традиціями, правилами внутрішнього розпорядку, організацією навчальної, наукової, виховної, культурно-масової роботи на факультеті.	
Тема 3. Історія і традиції ЗВО	10	Знати історію, традиції та основні досягнення ЗВО. Вміти визначати пріоритетні напрямки розвитку ЗВО.	Ознайомитися з: – етапами розвитку вищого навчального закладу та факультетів, – прапором і гербом ЗВО, – матеріально-технічною базою, – найбільш відомими досягненнями: наукові праці, підручники, посібники, свідоцтва, патенти та ін.; нагороди колективу та професорсько-викладацького складу ЗВО. Визначити роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО. Дослідити питання: – міжнародні зв'язки; – підготовка іноземних громадян у ЗВО, – почесні гості та делегації, – наукові видання, – друкований орган ЗВО.	20
Тема 4. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності	15	Знати характерні особливості професії «менеджер». Вміти визначати потреби економіки у підготовці управлінців нового типу в Україні	Ознайомитися: – з галузевою специфікою змісту підготовки менеджерів у ЗВО, – переліком професійних назв робіт, які здатні виконувати фахівці за спеціальністю «Менеджмент». Дослідити потреби економіки у підготовці управлінців нового типу в Україні. Проаналізувати: – роль менеджера як організатора конкретних видів діяльності в організації, – роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Дослідити типи підприємств, види організацій на ринку товарів та послуг. Дослідити: – процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, – основні завдання, що вирішують менеджери. Визначити проблеми удосконалення функцій менеджменту.	25
Тема 5. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців	15	Знати перелік профільюючих дисциплін кафедр факультету. Вміти визначати роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту; роль і місце	Ознайомитися з: – кафедрами факультету аграрного менеджменту та переліком профільюючих дисциплін окремих кафедр, – кадровим складом випускової кафедри, – роллю випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту, – навчальним планом, графіком навчання, навчальними дисциплінами та послідовністю їх вивчення, – порядком навчально-методичної роботи на кафедрі, – організацією науково-дослідної діяльності	20

Тема	Роки	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		навчальних практик у підготовці менеджерів.	викладачів і студентів, – можливостями застосування нових технологій навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.	
Всього за змістовий модуль 1				100
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти проходження навчальної практики				
Тема 6. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу ЗВО	15	Вміти визначати і користуватися інформаційно-методичним забезпеченням навчального процесу у ЗВО.	Визначити: – суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО, – роль і місце інформаційно-методичного забезпечення у навчальній та науково-дослідній діяльності студентів, – інформаційні можливості сайту ЗВО.	20
Тема 7. Досвід роботи підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в сучасних умовах	15	Знати характерні особливості системи менеджменту на підприємстві. Вміти визначати фактори, що впливають на економічний клімат в колективі	Визначити: – характеристику статусу підприємства, – характеристику господарської діяльності, – характер організації управління діяльністю підприємства. Проаналізувати: – організацію планово-економічної діяльності на підприємстві, – основні функції, що покладені на планово-економічну службу, її взаємозв'язок з іншими структурними підрозділами, – організацію роботи з персоналом підприємства, кількісний та якісний склад кадрової служби, – нормативні документи, що регламентують її роботу, – організацію маркетингової та комерційної діяльності на підприємстві, – нормативних документів, що регламентують їх діяльність	25
Тема 8. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств	10	Вміти визначати стратегічні напрями розвитку підприємства.	– розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. – розробка і впровадження нововведень. – формування оптимального асортименту продукції. – управління персоналом. – розробка ефективних систем мотивації та оплати праці. – організація антикризового управління. – управління якістю та конкурентоспроможністю продукції. – формування іміджу підприємства.	20
Тема 9. Професійне самовизначення студента	10	Вміти оцінювати власні ділові властивості, визначити профорієнтацію.	– визначити вимоги до особистості менеджера; – дослідити ділові властивості; – визначити професійну орієнтацію студентів: оцінювання ступеня схильності до управлінської діяльності, з'ясування своїх сильних і слабких сторін як особистості – майбутнього управлінця.	20
Тема 10. Студент як основний носій інформації популяризації факультету та університету	10	Вміти структуровано розробити профорієнтаційні матеріали.	– формування профорієнтаційних матеріалів: буклетів, роликів; – активна популяризація факультету та університету.	15

Тема	Годи ни	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
Всього за змістовий модуль 2				100
Всього за семестр, навчачальна робота	0,7 · (R ⁽¹⁾ _{ЗМ} + ... + R ⁽ⁿ⁾ _{ЗМ})	R _{НР} = -----	+ R _{ДР} - R _{ШТР} .	70
n				
Залік (захист звітів)				30
Всього за курс	R _{ДИС} = R _{НР} + R _{АТ}			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Виконані завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається з дозволу керівника практики від Університету за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час проведення поточного модульного контролю та складання заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних технічних засобів). Під час підготовки звіту з практики на залучені джерела інформації повинні бути коректні посилання у тексті.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування бази практики є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) процес проходження практики може відбуватись індивідуально за затвердженим індивідуальним графіком.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ студентів

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчально-методичне забезпечення:

1. Добрівська М. В., Дергач А.В., Чорненька Л. М. Програма навчальної практики зі вступу до фаху і методичні вказівки до написання звіту студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: НУБіП України. 2023. 50 с. URL: <https://docs.google.com/document/d/1tCW2dfLkcVJd7Eko5LnKaCGnHhUOQULO/edit>

Базові:

1. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Кубицький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління персоналом: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2022. 371 с.
3. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 428 с.
4. Козирєва О. В., Овсієнко О. В. Організація праці менеджера : навч. посіб. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2019. 203 с.
5. Лазоренко Т.В., Пермінова С.О. Основи менеджменту. Конспект лекцій: навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
6. Шинкарук Л.В., Деліні М.М., Суханова А.В., Алексєєва К.А. Управління бізнес-проєктами: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : НУБіП, 2021. 325 с.
7. Shynkaruk L.V., Alekseeva K.A., Dielini M.M. Crisis management: study guide for students of the speciality 073 «Management». Kyiv: NULES, 2023. 318 p.
8. Shynkaruk L.V., Alekseeva K.A., Vlasenko T.O. Operational Management: Educational Manual. Kyiv: Ed. NULES Center. 2021. 243 p.
9. Shynkaruk L.V., Dielini M.M., Alekseeva K.A., Artiukh T.O., Sukhanova A.V. Project management: study guide for students of the specialty 073 «Management». Kyiv: NULES Ukraine, 2022. 318 p.
10. Shynkaruk L.V., Dielini M.M., Vlasenko T.O., Dergach A.V. Investment management: study guide for students of the specialty 073 «Management». Kyiv: NULES, 2023. 336 p.

Допоміжні:

11. Голомша Н.Є. Маркетинг в зовнішньоекономічній діяльності: навчальний посібник. К. НУБіП України. 2023. 244 с.
12. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи.– К.: Центр учбової літератури, 2019. 472 с.
13. Харченко В.В, Харченко Г.А., Сорока П.М. Information systems in management. Вид-во ЦП «Компринт», 2022. 334 с.
14. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проєктної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 341с.
15. Юрген Аппело. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. Вид-во Фабула, 2019. 432 с.
16. Balanovskaya T.I., Gogulya O.P., Artiukh T.O., Novak O.V., Butsenko L.V., Dramaretska K.P. Strategic management of entrepreneurship in the rural areas: Monograph. Kyiv, 2020. 565 p.
17. Havrysh O., Dramaretska K. Leadership : textbook for students of higher education of the first (bachelor) level of specialty 073 Management. Kyiv : TsP "КОМПРИНТ", 2022. 458 p.
18. Resnik N.P. Logistics: textbook. Kyiv : NUBiP of Ukraine, 2022. 150 p.

Електронні джерела:

19. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) : веб-сайт. URL : <http://smida.gov.ua/> (дата звернення: 14.06.2023).

20. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 14.06.2023).
  21. ДП «Інфоресурс» Міністерства освіти і науки України: офіційний вебсайт. URL : <https://www.inforesurs.gov.ua/> (дата звернення 23.03.2023).
  22. Журнал “Агросвіт” - наукове фахове видання з питань економіки: веб-сайт. URL : <http://www.agrosvit.info/> (дата звернення 23.05.2023).
  23. «Маркетинг і менеджмент інновацій»: веб-сайт. URL : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/> (дата звернення 23.05.2023).
  24. «Менеджмент»: веб-сайт. URL : <http://menagement.knutd.com.ua/> (дата звернення 23.05.2023).
  25. Міністерство освіти і науки України: офіційний веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення 23.05.2023).
  26. Онлайн-ресурс AgroPortal.ua : веб-сайт. URL : <https://agroportal.ua/> (дата звернення: 14.06.2023).
  27. Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України: веб-сайт. URL : <http://www.autosystems.com.ua> (дата звернення 23.05.2023).
  28. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма): веб-сайт. URL : <http://udc.com.ua/> (дата звернення 23.05.2023).
  29. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях): веб-сайт. URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37> (дата звернення 23.05.2023).
- Нормативно-правові документи:**
30. Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторіях НУБіП України (зі змінами) від 26.02.2020 р. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/poryadok_laboratorni_2019.pdf (дата звернення: 02.06.2023).
  31. Про вищу освіту: Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
  32. Про охорону праці : Закон України від 14 жовт. 1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
  33. Про практичну підготовку студентів НУБіП України: Положення НУБіП України, затв. Вченою Радою НУБіП України 27 жов. 2021 р. протокол №3. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/dodatok_do_nakazu_no_1199_vid_03.11.2021.pdf (дата звернення: 02.06.2023).
  34. Чинні документи щодо організації освітнього та виховного процесу в НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654> (дата звернення: 02.06.2023).